

РЕШЕНИЕ

№ 4071

гр. София, 19.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 31.03.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Ралица Романова

ЧЛЕНОВЕ: Георги Терзиев

Пенка Велинова

при участието на секретаря Елица Делчева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **11455** по описа за **2022** година докладвано от съдия Пенка Велинова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 285, ал.1 от ЗИНЗС.

Образувано е по касационна жалба от М. Г. Ц., чрез адв. И. Ю. - САК срещу Решение № 6710/10.11.2022г. по описа на АССГ, 19-ти състав по адм. дело № 3347/2022г., с което е отхвърлена искова молба срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ [населено място] /ГДИН/ за заплащане на обезщетение за претърпени вреди в размер на 100 000 лв., за които се твърди, че са настъпили в резултат на незаконосъобразни бездействия на служители на ответната страна.

В касационната жалба се излагат доводи, че решението е постановено в противоречие с материалния закон и при съществено нарушение на процесуалните правила. Поради това се претендира отмяна на процесното решение и осъждане на ответника по предявената искова претенция като му бъдат присъдени и сторените по делото разноски пред две инстанции.

В съдебно заседание касаторът се явява лично. Поддържа жалбата с релевираните доводи в нея. Претендира разноски

Ответникът – ГДИН не изпраща представител. В подадения писмен отговор на касационна жалба от 15.12.2022г. чрез юрк. В. С. се излагат твърдения, че касационната жалба е неоснователна. Акцентира се върху обстоятелството, че заразяването на касатора е с минала давност, преди постъпването на мястото за задържане под стража. Сочи се, че с касационната жалба се оспорва определението, с

което е отказано на процесуалния представител на касатора, допълване на протокол от с.з. Поддържа се становище за грешна правна квалификация на иска, която се явява неотнoсима с реалната правна квалификация. Иска се съда да постанови съдебен акт, с който да потвърди като правилно и законосъобразно атакуваното от касатора решение. Претендират се разноси по делото за юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура счита жалбата за неоснователна.

Административен съд София - град, VII касационен състав като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК от надлежна страна, за която обжалваната част от съдебното решение е неблагоприятна, поради което е допустима. Разгледана по същество, е неоснователна.

Производството пред Административен съд София град е образувано по искова молба М. Г. Ц. срещу ГДИН за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 100 000 лв. и присъждане на лихва за периода от 08.03.2018 г. до 15.03.2022 г., за които се твърди, че са настъпили в резултат на незаконосъобразни бездействия на служители на ответната страна.

В исковата молба се твърди, че по време на предварителното му задържане в следствения арест, находящ се на „Г.М.Д.“ № 42 [населено място] не му е оказана адекватна медицинска помощ, не е проведено адекватно лечение, както и че в ареста липсвала хигиена. Вследствие на това ищецът заявява, че се е разболял от туберкулоза и е получил 100% инвалидност.

С оглед обстоятелствата, изложени в исковата молба, становищата и исканията на страните в хода на делото, след приложението на чл. 284, ал. 3 ЗИНЗС, съдът е събрал относимите към предмета на спора доказателства. Със събирането им решаващият съд е изяснил фактическата обстановка, като въз основа на установените по делото факти, при обсъждане доводите на страните е направил своите правни изводи.

Съдът е установил от фактическа страна следното:

От приложените към делото писмени доказателства се приема, че М. Ц. е бил настанен в ареста на [улица] [населено място], в периода 08.03.2018 г. до 20.06.2018 г. и от 16.08.2018 г. до 23.01.2019 г.

Като доказателства по делото са приети представени от ответника с отговора на исковата молба медицинско становище, изготвено от началника на медицински център при Областна служба „Изпълнение на наказанията”, медицинска документация, изготвена във връзка с проведени изследвания и лечения на Ц. в различни здравни заведения, амбулаторна книга и епикризи. От страна на пълномощника на ищеца са представени експертно решение от 30.11.2018 г., с което на М. Ц. е определена трайно-намалена трудоспособност от 100 % за срок от една година, епикриза от 10.07.2018 г., издадена от МБАЛББ „Света София”, във връзка с проведено на Ц. болнично лечение, по повод на диагностицираната туберкулозна болест и други епикризи, издадени по повод на проведени лечения на ищеца.

По делото е назначена, изслушана и неоспорена от страните съдебно-медицинска експертиза, като в заключението си вещото лице е дало отговор на въпросите, поставени му като задача, а разпитан в съдебно заседание, експертът заявява, че поддържа заключението си.

Съдът въз основа на установените факти по делото и анализа на относимите за правилното решаване на спора доказателства е направил извод за пълна

неоснователност и недоказаност на исковата претенция. Приел е, че липсва незаконосъобразно бездействие на административния орган да осигури на М. Ц. лечение при условията на предварителния арест на [улица] [населено място].

Исковите са разгледани от първоинстанционния съд при извършен пълен и задълбочен анализ на събрания доказателствен материал и с оглед изложените от касатора твърдения за допуснати спрямо него нарушения от страна на служители на ответника в светлината на уредените в чл. 3 от ЗИНЗС. Изследвано е също така дали са възникнали вреди за ищеца в резултат от така претендираните действия и бездействия на администрацията на затвора. При това съдът е стигнал до правилния извод, че не е изпълнен фактическият състав на чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС.

В подадената пред касационната инстанция касационна жалба са изложени доводи, че решението е постановено от пристрастен и заинтересован съд, преди да се изготви протокола от последното съдебно заседание и преди да е осъществена процедура по неговата поправка. Сочи е, че неоснователно е оставено без разглеждане искането за поправка на този протокол и е отказано изготвяне на повторна експертиза, поради което е нарушено правото на защита. Настоящият състав намира, че не са налице сочените пороци на съдебния акт. Мотивираният извод за пълна неоснователност на иска е в съответствие с фактически установеното по делото.

Съобразно разпоредбата на чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унизително отношение. За нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или поражат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Съгласно чл. 284, ал. 1 и 2 от ЗИНЗС държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3 от същия закон. Предявеният иск пред АССГ е осъдителен и с него се цели обезщетяване на лишения от свобода вследствие на претърпени от него неимуществени вреди в резултат на нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС и отговорността на държавата се ангажира при доказано подлагане на посочените в разпоредбата основания.

За квалифицирането на едно бездействие като незаконосъобразно е необходимо да бъде установено неизпълнение на фактическо действие от страна на административен орган или длъжностно лице от администрацията, като е необходимо да съществува нормативно установено задължение за изпълнение на това действие. В случаите по чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС съдът взема предвид кумулативното въздействие върху лицето на условията, в които се е изтърпявало наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, продължителността, както и други обстоятелства, които имат значение за правилното решаване на спора. Установяването на посочените от законодателя обстоятелства в чл. 3 от ЗИНЗС води до ангажиране на отговорността на държавата. ГДИН е този, който следва да докаже, че изнесените в исковата молба обстоятелства не кореспондират на действителността с всички допустими доказателства и доказателствени средства. В случая изнесените от ищеца факти, въз

основа на които отхвърлен не се установяват по делото. В тази връзка се споделят всички изложени в процесното решение съображения за недоказаност на изложените факти и обстоятелства.

Настоящата инстанция споделя изцяло изцяло изключително подробните съображения, изложени в процесното решение за липсата на каквато и да било причинна връзка между здравословното състояние на ищеца, установено по делото и действията на администрацията на затвора. За да стигне до този извод първоинстанционният състав е приел и кредитирал СМЕ, която е обсъдена подробно от съда. Правилнен е изводът, че от нея се установява, че разболяването от туберкулоза и получаването 100 % инвалидност на ищеца няма връзка с условията и осигуряването на адекватно лечение на ищеца при предварителното му задържане в следствения арест. В този смисъл от заключението на изготвената и представена СМЕ се установява, че туберкулозата /Т./ е въздушно-капкова бактериална инфекция, която се предава от човек на човек, като в следствения арест на [улица] в затвора Л. М. Ц. не е имал контакт с болен от активна Т.. Според вещото лице без източник на зараза е невъзможно заразяването да е станало в следствения арест. Следва да се посочат и констатациите на вещото лице, съгласно които оказаната на Ц., първоначална помощ в следствения арест е била адекватна на констатираното клинично състояние и отговаряща на добрата медицинска практика, като при първоначалните медицински прегледи на Ц. не са установени специфични оплаквания. Пояснило е, че в началните стадии на заболяването, за период от 3-4 месеца, при липса на оплаквания от страна на белия дроб, неспецифичните прояви на интоксикационния синдром, забавят откриването му. В този смисъл вещото лице е анализирано клиничните прояви на заболяването като е посочило, че при туберкулозата липсва остро начало, както е при пневмонията и най –вероятно при постъпването на ищеца в ареста, заболяването е било в ремисия и той не е имал оплаквания.

На следващо място, видно от представените по делото доказателства, по време на престоя на Ц. в предварителния арест същият бил многократно преглеждан от лекари, като също така са извършени медицински изследвания и е назначена терапия, и не е било установено новопоявило се заболяване. Съгласно заключението на вещото лице по изготвената СМЕ рентгеновите снимки направени на ищеца и констатираните рентгенологични изменения са с голяма давност /пресни, нови и стари/ и с различна характеристика, което говори за съществуване на туберкулозния процес преди задържането на 08.03.2018 г., което оборва твърдението на ищеца, че към процесния период е получил туберкулоза. С оглед на това са неоснователни твърденията, че не му е оказана медицинска помощ в процесния период. Съгласно установената от първостепенния съд фактическа обстановка, туберкулозата на касатора не е ново заболяване, макар симптомите да са се проявили на по – късен етап – 30.05.2018 г., от първите оплаквания на М. Ц., свързани с кашлица и интоксикационни прояви – безапетитие, редуция на тегло, отпадналост, когато е поставена диагнозата туберкулоза след рентгенови изследвания, изолиране на туберкулозен бактерии от храчка при микробиологично изследване в болнична обстановка в болницата на МВР. След доказването на туберкулоза в болницата на МВР, касаторът е бил насочен за лечение в болницата на затвора в [населено място].

Настоящият съдебен състав, споделя извода в процесното решение, че от приложените доказателства по делото не се установяват елементите от фактическия състав на чл. 284 от ЗИНЗС- бездействие на длъжностните лица на ответника по иска

да осигури адекватна медицинска помощ при предварителното задържане на Ц. в следствения арест находящ се на „Г.М.Д.“ № 42 [населено място], като вследствие на това бездействие за ищеца да е настъпила вреда - неимуществена, която да е пряка и непосредствена последица от това бездействие и която вреда следва да бъде обезщетена. Липсва вредата, която да е пряка и непосредствена последица от бездействието на длъжностни лица на ответника и да се намира в причинна връзка със същото.

В жалбата се претендира допуснато съществено процесуално нарушение – постановяване на решението от пристрастен съд, преди да е налице произнасяне по искането за поправка на съдебния протокол. Настоящият състав намира, че това възражение е неоснователно. Съгласно чл. 151 от ГПК, в едноседмичен срок от предоставянето на протокола на разположение на страните всеки участник в процеса може да поиска неговото допълване или поправка. Протоколът се счита за предоставен на страните с факта на изготвянето му и присъединяването му на хартия по делото и към деловодната система на съда. От този момент страните имат възможност да се запознаят със съдържанието, да получат препис от деловодството на съда и да направят искания за поправка на протокола.

В конкретния случай, от данните на документа, който е обявен в деловодната система на АССГ се установява, че същият е обявен в нея на 31.10.2022г. От тази дата е бил на разположение на страните и те са могли да се запознаят със съдържанието му и да направят искания за поправката му. На 07.11.2022г. е изтекъл срокът по чл. 151 от ГПК. Молбата за поправка на протокола е подадена след тази дата и решението е постановено също след нея - на 10.11.2022г.

Действително, протоколът не е публикуван и до момента на сайта на съда, но реално е бил на разположение на страните, доколкото са били в състояние да получат препис в деловодството на съда и да направят искания за поправката му.

Също така, соченото би било основание за отмяна на съдебния акт единствено, ако е довело до ограничаване на правата на страните и неправилно решаване на делото. Не се констатира такива основания. Възраженията на жалбоподателя във връзка с протокола, касаят изслушването на вещото лице и незаписване на въпросите към него, както и недопускане на повторна експертиза. По делото има изготвена експертиза. Заключение е изготвено от компетентно в съответната област вещо лице – специалист по белодробни и вътрешни болести, доцент. Становището е подробно и обосновано. Вещото лице е работило с обективни данни, които се съдържат в съставяните епикризи и компютърно томографско изследване. Именно с това първата инстанция е обосновала, че не е необходима нова експертиза и е решила делото, доколкото медицинските данни от това заключение изясняват относимите към предмета на делото обстоятелства. Настоящата инстанция изцяло е съгласна с тези изводи.

Ето защо настоящият съдебен състав намира, че направените възражения са неоснователни. При така изложените съображения, процесното решение на съда като правилно и законосъобразно, следва да бъде оставено в сила.

С оглед изхода на спора и с оглед своевременното отправено искане от ответника по касация в полза на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ [населено място] следва да се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева.

Водим от горното и на основание чл.221, ал.2 АПК във връзка с чл.285, ал.1 ЗИНЗС,

Административен съд–София град, VII касационен състав

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 6710/10.11.2022г. по описа на АССГ, 19-ти състав по адм. дело № 3347/2022г.

ОСЪЖДА М. Г. Ц., да заплати на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ [населено място], сума в размер на 100 /сто/ лева.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

1.

2.